

Z á p i s

z porady k zavedení vícejazyčných standardních formulářů a systému IMI pro veřejné listiny, konané dne 21. 1. 2019 na Ministerstvu vnitra

Přítomni:

- zástupci krajských úřadů, magistrátů měst Brna, Ostravy a Plzně, vybraných matričních úřadů - dle prezenční listiny,
- zástupci Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva zahraničních věcí, odboru správních činností Ministerstva vnitra a odboru legislativy a právních předpisů Ministerstva vnitra - dle prezenční listiny,
- za odbor všeobecné správy Ministerstva vnitra - JUDr. Václav Henych, Mgr. Petr Šťastný, JUDr. Jana Hálová, Mgr. Bc. Eva Nejedlá, a JUDr. Veronika Samsonová, JUDr. Jitka Morávková.

Program:

1. Úvod
2. Presentace systému IMI – zástupce Ministerstva průmyslu a obchodu
3. Presentace vícejazyčných standardních formulářů pro veřejné listiny – Ministerstvo spravedlnosti
4. Dotazy

Porada byla zahájena v 10.00 hod ředitelem odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra JUDr. Václavem Henychem, který přivítal přítomné a představil zástupce Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva zahraničních věcí.

Dnem 16. 2. 2019 vstupuje v účinnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191 ze dne 6. července 2016 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012 (dále jen „nařízení“), které bylo vyhlášeno v úředním věstníku EU pod č. 2016/1191 dne 26. 7. 2016 (L 200/1). Nařízení neruší stávající předpisy na tomto úseku (Apostilla, mezinárodní dohody), ale doplňuje je o úpravu vydávání vícejazyčných standardních formulářů (dále jen „formulář“) k veřejným listinám, vydaným orgány členských států Evropské unie. Veřejná listina, která je opatřena tímto formulářem, musí být přijata orgány jiného členského státu bez vyššího ověření. Formulář je vždy součástí veřejné listiny, a díky tomuto formuláři není nutný úřední překlad. Formulář obsahuje rovněž vícejazyčný glosář názvů standardních položek i názvů specifických pro danou zemi ve všech úředních jazycích.

Systém IMI upravuje Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1024/2012 ze dne 25. října 2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu a o zrušení rozhodnutí Komise 2008/49/ES. V případě, že orgán členského státu Evropské unie, kterému je veřejná listina s formulářem předložena, má pochybnosti zejména o pravosti předloženého dokladu, osobě, která jej podepsala, pravosti razítka či údajích v dokladu uvedenému (v souvislosti s paděláním či pozměněním listiny), má možnost prostřednictvím systému IMI zaslat dotaz k ověření těchto pochybností příslušnému orgánu členského státu Evropské unie, který doklad vydal.

a) formuláře

Hlavním účelem zavedení formulářů je odstranění potřeby vyššího ověření v rámci států Evropské unie. Matriční doklady jsou osvobozeny od vyššího ověření a formulář nahrazuje úřední překlad.

Obecný princip vícejazyčných formulářů spočívá ve vyplnění formuláře na webových stránkách (přístupné bez uživatelského jména a hesla) v českém jazyce, přičemž při vyplňování formuláře je zvolen jazyk členského státu, do kterého má být matriční doklad s formulářem předložen. Po vyplnění formuláře je formulář společně s glosářem vytištěn a připojen stanoveným způsobem k matričnímu dokladu. Tato činnost není zpoplatněna správním poplatkem.

Formulář je vydáván vždy na žádost, nikoliv automaticky ke každému vydanému matričnímu dokladu. V případě použití matričního dokladu v členském státě Evropské unie doporučujeme informovat žadatele o možnosti vydání matričního dokladu s vícejazyčným formulářem (zásada součinnosti ve správním řízení).

V případě, že bude po nabytí účinnosti nařízení (po 16. 2. 2019) předložen matričnímu úřadu cizozemský matriční doklad, může dojít k těmto situacím:

- je předložen matriční doklad, opatřený formulářem s glosářem – takto předložený doklad je akceptovatelný bez dalšího,
- je předložen matriční doklad, opatřený pouze formulářem (neobsahuje glosář) – takto předložený doklad je akceptovatelný bez dalšího,
- předložen matriční doklad bez formuláře – je nutné vyžádat od žadatele úřední překlad do českého jazyka, poté je s úředním překladem do českého jazyka akceptovatelný (doložka Apostille není potřeba),
- je předložen matriční doklad s vyšším ověřením (doložka Apostille) a úředním překladem do českého jazyka – takto předložený doklad je akceptovatelný.

Formulář je možné připojit pouze k vydanému matričnímu dokladu, pokud byl vydán v České republice po 1. 1. 2015 (zúčtovatelné tiskopisy se zajišťovacími prvky), a to i v případě, že matriční doklad osvědčuje matriční událost, ke které došlo před tímto datem.

V případě vydávání matričních dokladů s formulářem není zavedena žádná evidence. Doporučujeme však každému matričnímu úřadu zavedení jednoduché evidence vydaných matričních dokladů, opatřených formulářem. V případě vydání matričního dokladu s formulářem je pak do sbírky listin založen pouze matriční doklad (doporučujeme uvést poznámku, že matriční doklad byl vydán s formulářem).

Formuláře a glosáře je možné tisknout oboustranně, s matričním dokladem jsou spojovány stejným způsobem, jako v případě ověřování dle zákona č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů.

I když formulář obsahuje překlad hlavních rubrik matričního dokladu do českého jazyka, je možné si vyžádat úřední překlad (např. v případě, kdy matriční doklad obsahuje více rubrik či textu, než je ve formuláři uvedeno), a je-li to pro zabezpečení výkonu státní správy na úseku vedení matrik nezbytné.

Vyšší ověření formou doložky Apostille není tímto nařízením zrušeno, a je možné na žádost dále provádět vyšší ověření matričních dokladů.

Další podrobnosti jsou uvedeny v metodickém pokynu, který je v příloze č. 1 tohoto zápisu.

b) systém IMI

Systém IMI slouží zejména k ověření pochybností a případných nesrovnalostí, které mohou s předložením cizozemského matričního dokladu vyvstat (viz čl. 14 nařízení - pravost dokladu, razítka, podpisu či údajů, který předložený matriční doklad obsahuje). Jedná se o informační systém Evropské unie, v rámci kterého jsou vyřizovány dotazy dotčených správních orgánů členských zemí Evropské unie.

Přístup do systému má pouze registrovaná osoba. Jednotlivé krajské úřady a magistráty zaslaly seznamy pracovníků, kteří budou do systému zaregistrováni. Kompletní seznam zašle oddělení státního občanství a matrik odboru všeobecné správy Ministerstvu průmyslu a obchodu (národní koordinátor systému IMI) do konce ledna 2019, které provede registraci pracovníků krajských úřadů a magistrátů do systému IMI. Následně bude zaregistrovaným pracovníkům automaticky zaslán e-mail (na pracovní e-mailovou adresu, která byla uvedena v seznamu), ve kterém bude sděleno uživatelské jméno a heslo. Po prvním přihlášení systém uživatele vyzve ke změně hesla a vytvoření 9-ti místného bezpečnostního kódu (alfanumerický kód). Prvotní heslo expiruje po 6-ti měsících, doporučujeme tedy ihned po doručení registračního mailu provést první přihlášení do systému, změnu hesla a zvolení bezpečnostního kódu.

Systém IMI obsahuje veřejnou část, ve které jsou v sekci „Úložiště“ nahrány vzory matričních dokladů a ostatních veřejných listin členských států Evropské unie. V tomto modulu, který je přístupný bez hesla a bezpečnostního kódu, je možné ověřit si vzor předkládaného matričního dokladu i bez registrace do systému IMI.

V případě, že vzniknou kvalifikované pochybnosti o pravosti dokladu (viz čl. 14 nařízení), pak pracovník matričního úřadu matriční doklad oskenuje a prostřednictvím datové schránky zašle krajskému úřadu s žádostí o ověření pochybností v systému IMI (v žádosti je nutné konkrétně uvést, v čem pochybnost spočívá). Upozorňujeme, že matriční doklady není možné zasílat mailem (z důvodu ochrany osobních údajů).

Krajský úřad následně vytvoří žádost o prověření dokladu v systému IMI a žádost odešle. Ve stanovené lhůtě 5-ti pracovních dnů bude systémem IMI doručena odpověď příslušného orgánu členského státu EU (systém IMI má zřízen funkci upozornění na došlou žádost či odpověď), a krajský úřad opět prostřednictvím datové schránky sdělí výsledek šetření tazateli (matričnímu úřadu, u kterého vznikla v souvislosti s předložením cizozemského matričního dokladu pochybnost).

V případě, že je krajskému úřadu či magistrátu doručena v systému IMI žádost příslušného orgánu členského státu o prošetření nesrovnalostí, krajský úřad prověří požadované údaje u matričního úřadu, který matriční doklad, který je předmětem žádosti, vydal, zpracuje v systému IMI odpověď a tuto v systému IMI zašle tazateli – cizozemskému

správním orgánu (vyřízení žádosti). Pro komunikaci s matričním úřadem je opět z důvodu ochrany osobních údajů nutné využít datovou schránku, nikoliv mail!

Další podrobnosti jsou uvedeny v uživatelské příručce, která je přílohou č. 2 tohoto zápisu.

Ke dni zpracování zápisu nedisponuje Ministerstvo vnitra jinými informacemi, než které jsou uvedeny v tomto zápise a přílohách. V případě, že budou zprovozněny testovací moduly jak vícejazyčných formulářů, tak systému IMI, budou krajské úřady a magistráty ihned informovány, stejně tak v případě zjištění dalších informací, týkajících se vydávání vícejazyčných formulářů či systému IMI.

Porada byla ukončena ve 13.30 hod.

Praha, 30. ledna 2019

Přílohy

1 Metodická příručka k vícejazyčným formulářům

2 Uživatelská příručka k systému IMI